

Staffanstorps kommun
kommunen@staffanstorp.se

2019-03-01
1 (21)
Dnr 405-2018:6509

Beslut

efter regelbunden kvalitetsgranskning vid
Hagalidskolan i Staffanstorps kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 § skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Hagalidskolan avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. En kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Lösanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. På varje område bedöms om skolan uppfyller framtagna kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen motsvarande redovisning men kan lämna framåtsyftande kommentarer.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att framtagna kvalitetskriterier uppfylls vid Hagalidskolan i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling av undervisningen, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn systematiskt leder och styr ett strategiskt jämställdhetsarbete och säkerställer att alla elever oavsett könstillhörighet har samma förutsättningar att lära och utvecklas. I detta arbete ingår att följa upp skolans samlade resultat i relation till kön samt att sätta analysen i relation till hur undervisningen planeras och genomförs.

Undervisning

Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att undervisningens innehåll och arbetssätt anpassas så att den stimulerar och utmanar alla elever, oavsett hur långt de kommit i sin kunskapsutveckling.

Trygghet och studiero

Skolan har i hög utsträckning ett samlat och medvetet arbete för att skapa och bibehålla trygghet och studiero.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betyg ges i flera delar, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektor genomför fördjupade diskussioner och analys av skillnader i betyg.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den 30 augusti 2019 redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena.

Redogörelsen skickas via e-post, till skolinspektionen.lund@skolinspektionen.se, eller per post till, Skolinspektionen, Box 156, 221 00 Lund. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 2018:6509) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömningar

Nedan redovisas Skolinspektionens kvalitetsbedömningar för respektive område.

Rektors ledarskap

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling av undervisningen, men utvecklingsområden finns.

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen

Förordningen (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr 11), 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, Varje skolas utveckling. 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar

De övergripande skälen till Skolinspektionens bedömning är att granskningen visar att rektorn på Hagalidskolan skapar en god grund för utvecklingen av undervisningen. Det finns ett strukturerat och långsiktigt arbete med att följa upp och analysera skolenhetens resultat inklusive värdegrundsarbetet. Rektor fattar beslut om resursfördelning utifrån vad uppföljning och analys visar. Vidare leder och organiserar rektorn det pedagogiska arbetet så att lärarna har förutsättningar att samverka vilket även möjliggör att skolans arbets- och förhållningssätt delas av lärarna och är tydliga. I kollegiet sker ett gemensamt lärande som ger avtryck i undervisningen. Rektorn leder och styr inte ett strategiskt jämställdhetsarbete så att alla elever oavsett könstillhörighet har samma förutsättningar att lära och utvecklas.

Nedan följer Skolinspektionens närmare motivering till bedömningen kopplat till den dokumentation som Skolinspektionen tagit del av samt de underlag myndigheten har samlat in under besöket.

Uppföljning och analys

Kunskapsresultaten

Skolinspektionens granskning av Hagalidskolan visar att rektor följer upp kunskapsresultaten på ett systematiskt och strukturerat sätt. Vid uppstart av nytt läsår analyserar rektor och arbetslagen föregående läsårs resultat. I arbetslagen går de igenom elever med betyget F efter läsårsslut. Rektor och lärarna beskriver att de

identifierat resultaten i matematik som ett utvecklingsområde. Detta för att betygspoängen för matematik ligger tydligt under övriga ämnens betygspoäng. Högst betygspoäng läsåret 2017/18 är 15,8 poäng i slöjd och lägst är 10,7 poäng i matematik. Lägst betygspoäng för gruppen flickor är 11,5 poäng i matematik och för gruppen pojkar 10,1 poäng i matematik. Rektor, lärare och representanter för elevhälsoteamet beskriver ett arbete som sker utifrån varje enskild elev och där mitterminskonferensen är det viktigaste verktyget för att följa elevernas kunskapsutveckling. Fokus ligger på de elever som riskerar att inte nå lägst betyget E. Efter höstterminsbetygen följs resultaten upp för de elever där det varit oro för kunskapsutvecklingen. I intervju med rektor och i inkommen dokumentation beskriver rektor att han fattar beslut om resursfördelning utifrån vad uppföljning och analys visar.

Värdegrundsarbetet

Skolinspektionens granskning av Hagalidskolan visar att rektor har skapat en modell för ett arbete utifrån värdegrundsuppdraget samt hur detta följs upp. I intervjuer med elever, lärare, representanter för elevhälsoteamet och rektor beskriver de ett aktivt och pågående värdegrundsarbete. Rektor uppger att han följer upp värdegrundsarbetet genom samtal med lärarna och protokoll från arbets- och ämneslagsmöten. Lärarna säger att de följer upp sitt eget arbete med utvärderingar i samtal och med enkäter och i avstämning och möten i arbets- och ämneslagen.

Lärare och elever ger i intervjuer exempel på att lärarna i undervisningen tar upp värdegrundsfrågor. Lärarna ger exempel på arbetsområden utifrån läroplan och kursplaner där värdegrundsarbetet tas upp utifrån allas lika värde. Eleverna säger att värdegrundsarbetet är en del av undervisningen och utgår från läroplanen och kursplanerna. Eleverna ger exempel på att de arbetat med ordningsreglerna och hur de ska hantera sociala medier och nätmobbning. Vidare ger eleverna exempel på frågeställningar kring den egna identiteten och hur man ska förhålla sig till andra. Lärarna beskriver ett projekt där temat är identitet utifrån olika aspekter som till exempel kön och bakgrund. Representanter för elevhälsoteamet ger exempel på arbetsområden i undervisningen som handlar om identitet, homosexualitet och frågor om könsidentitet då de bland annat diskuterade om han, hon, hen. Lärarna beskriver föreläsningar av före detta elever som berättar om sin väg in i det svenska samhället. Vidare ger lärarna exempel från de naturorienterande (NO) ämnena med projekt om jämställdhet och sexualitet.

Ledning och organisation

Granskningen visar vidare att rektorn leder och organiserar det pedagogiska arbetet, så att det ger lärarna goda förutsättningar att dela med sig av sin kunskap och lära av varandra. I inkommen dokumentation, intervjuer med representanter för elevhälsoteamet, lärare och rektor framkommer att rektorn skapat förutsättningar för lärare att samverka genom det mötessystem med olika inriktningar som är tydligt systematiserat och som sker kontinuerligt. Detta genom arbetslagsmöten, ämneslagsmöten och olika arbetsgrupper kring teman. I lärarintervjuerna, inkommen dokumentation och i intervju med rektor beskrivs en utvecklingsgrupp som har i uppdrag att skapa struktur i det pedagogiska arbetet så att lärarna ska kunna samverka och utgå från ett gemensamt förhållningssätt i genomförande av undervisning och bemötandet av eleverna. Arbetat syftar till att skapa en gemensam bild av uppdraget. I intervjun med rektor beskriver han ett aktivt arbete i hela personalgruppen med att skapa goda relationer till eleverna för att på så sätt kunna förhålla sig till varje enskild elev utifrån dennes förutsättningar. Rektor säger att med goda relationer skapas ett gott lärklimat. En åtgärd som rektor lyfter fram är att mentorerna äter med sina elever i matsalen varje dag. Detta i motsats till att de tidigare var matsalsvakter. Det har gett en stor effekt på hur lärare och elever umgås utanför lektionstid, enligt rektor.

Lärarna och rektor beskriver i intervjuer att det finns ett mentorssystem för obehöriga lärare så dessa ska få en introduktion till arbetssätt och system på skolan.

Jämställdhetsarbetet

I intervjuerna med rektor, lärare och representanter för elevhälsoteamet säger de att det inte genomförs ett strategiskt jämställdhetsarbete, som rektor leder och styr och som syftar till att alla elever oavsett könstillhörighet ska ha samma förutsättningar att lära och utvecklas. Detta beskrivs närmare nedan i avsnittet Identifierat utvecklingsområde.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn systematiskt leder och styr ett strategiskt jämställdhetsarbete och säkerställer att alla elever oavsett könstillhörighet har samma förutsättningar att lära och utvecklas. I detta arbete ingår att följa upp skolans samlade resultat i relation till kön samt att sätta analysen i relation till hur undervisningen planeras och genomförs.

Skolinspektionens granskning visar att rektorn inte leder och styr ett strategiskt jämställdhetsarbete. Det arbete som utförs är inte ett samlat gemensamt arbete utifrån en analys av till exempel kunskapsresultaten kopplat till hur undervisningen planeras och genomförs.

Av läroplanen framgår att skolan aktivt och medvetet ska främja elevernas lika rättigheter och möjligheter, oberoende av könstillhörighet. Skolan har också ett ansvar för att motverka könsmonster som begränsar elevernas lärande, val och utveckling. Hur skolan organiserar utbildningen, hur eleverna blir bemötta samt vilka krav och förväntningar som ställs på dem, bidrar till att forma deras uppfattningar om vad som är kvinnligt och manligt. Skolan ska därför organisera utbildningen så att eleverna möts och arbetar tillsammans, samt prövar och utvecklar sin förmåga och sina intressen, med samma möjligheter och på lika villkor oberoende av könstillhörighet. Rektorn har det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas mot de nationella målen.¹

Rektor säger i intervjun att det inte finns ett systematiskt och strategiskt jämställdhetsarbete som leds av rektor på skolan. Däremot beskriver rektor att lärarna arbetar aktivt utifrån varje individ för att alla ska få en likvärdig utbildning. I intervjuerna säger lärarna att det inte finns ett systematiskt och strategiskt jämställdhetsarbete på skolan, men att det är en utgångspunkt att alla elever bemöts likvärdigt. Lärarna menar att de inte tittar på kön utan på individ och vad denne behöver för att komma vidare i sitt lärande. Lärarna berättar att de i arbetslagen pratar om skillnaden i inställning till skolarbete som finns hos pojkar respektive flickor, men att det inte finns ett strategiskt arbete som leds av rektorn kring frågan. Rektor uppger dock att man på skolan har identifierat en skillnad i förhållningssätt till skolarbete för pojkar respektive flickor som grupp och att det har inletts ett utvecklingsarbete. Rektor säger vidare att det inte görs en uppföljning och analys av skillnader mellan flickors och pojkars kunskapsresultat eller kring jämställdhetsperspektivet i undervisningen. Detta trots att det finns skillnader i kunskapsresultaten även sett över tid till flickornas fördel.

¹ Förordningen (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet Reviderad 2018 (Lgr 11), 1. Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, 2.8 Rektorns ansvar.

Flera elever säger att de upplever att pojkar tar för sig mer i klassrummet på ett sätt som flickor inte gör. De menar att lärarna på olika sätt försöker ge alla samma utrymme men att det inte alltid blir så.

Den nationella statistiken visar att skillnaderna i resultat mellan gruppen flickor och gruppen pojkar syns i meritvärdet där gruppen flickor har betydligt högre genomsnittligt meritvärde och högre meritvärde i samtliga ämnen än gruppen pojkar. Skillnaden syns även vad gäller andelen pojkar respektive flickor med lägst betyget E i samtliga ämnen i årskurs 9 och andelen behöriga pojkar respektive flickor till gymnasiets yrkesprogram. Nationell statistik visar att gruppen flickor läsåret 2017/18 har ett genomsnittligt meritvärde på 245,4 poäng. Gruppen pojkar har läsåret 2017/18 ett genomsnittligt meritvärde på 207 poäng. Andelen flickor som uppnått kunskapskraven i samtliga ämnen läsåret 2017/18 är 96 procent och andelen pojkar som uppnått kunskapskraven i samtliga ämnen är 72 procent. Gruppen flickor har högre betygspoäng än gruppen pojkar i samtliga ämnen. Lägst betygspoäng för gruppen flickor är 11,5 poäng (matematik) och högst betygspoäng är 17,9 poäng (bild). Lägst betygspoäng för gruppen pojkar är 10,1 poäng (matematik) och högst betygspoäng är 14,6 poäng (slöjd).

Skolinspektionen rekommenderar rektorn att leda och styra ett strategiskt jämställdhetsarbete för att säkerställa att alla elever oavsett könstillhörighet har samma förutsättningar att lära och utvecklas. I detta arbete ingår att följa upp skolans samlade resultat i relation till kön samt att sätta analysen i relation till hur undervisningen planeras och genomförs.²

Undervisning

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 3 och 5a §§, 4 kap. 9 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen (2011:185)

² SOU 2009:64, *Flickor och pojkar i skolan – hur jämställt är det?*, Jämställdhet i skolan s 28-29.

Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden 5. Kursplaner med kunskapskrav

De övergripande skälen för Skolinspektionens bedömning är att granskningen visar att undervisningen huvudsakligen främjar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden. Granskningen visar att undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller ett aktivt lärarstöd. Vidare visar granskningen att undervisningen ger eleverna möjligheter till delaktighet kring sitt eget lärande. Däremot utgår undervisningen inte från varje enskild individs behov och förutsättningar. Detta gäller särskilt de elever som snabbt blir klara med sina uppgifter och som behöver ytterligare utmaningar för att nå längre i sin kunskapsutveckling.

Nedan följer Skolinspektionens närmare motivering till bedömningen kopplat till den dokumentation som Skolinspektionen tagit del av samt de underlag myndigheten har samlat in under besöket.

Aktivt lärarstöd, målfokuserad och varierad undervisning.

Skolinspektionens granskning av Hagalidskolan visar att undervisningen till övervägande del är målfokuserad, varierad och innehåller ett aktivt lärarstöd. Av intervjuer med rektor, lärare och elever samt lektionsobservationer som Skolinspektionen genomfört framgår att lärare förklarar syftet med lektionen och i de flesta fall tydliggör mål och syfte, i enlighet med läroplanen, med olika lektionsmoment. Lärarna och eleverna säger att lärarna presenterar sin planering för eleverna, både på lektionen och genom skolans digitala system som eleverna är vana vid att använda, vilket också exemplifieras under Skolinspektionens lektionsbesök. Vid flera lektioner som Skolinspektionen observerade knyter läraren an till innehållet i såväl tidigare lektioner som till kommande lektioner. Vid observationer och av intervjuer med lärare och elever framgår att eleverna ges ett aktivt lärarstöd så att de ska förstå uppgifterna och komma vidare i sitt arbete. Lärarna förklarar uppgifterna och hur eleverna kan ta sig an dem. Lärarna ser också till att alla elever kommer igång med uppgifterna genom att gå runt och kolla av att eleverna förstått. På flertalet av de observerade lektionerna är uppgifterna varierade och eleverna får arbeta enskilt, i par och/eller i grupp. Alla observerade lektioner följer den på skolan överenskomna strukturen där läraren hälsar eleverna välkomna i dörren och eleverna lämnar sina mobiltelefoner på avsedd plats när de går in i klassrummet. I stort sett alla lektioner avslutas med en sammanfattning av vad lektionen handlat om eller vad eleverna uppfattat att de lärt sig och därefter står eleverna upp och läraren avslutar lektionen.

Rektor, lärare och elever beskriver att det finns en överenskommen struktur för lektionerna på skolan och att denna följs.

Delaktighet och reflektion

Granskningen visar att lärarna planerar och genomför undervisningen så att den ger eleverna möjligheter till delaktighet kring sitt eget lärande. Granskningen visar också att undervisningen ger eleverna möjlighet att reflektera kring sitt lärande.

Rektor och lärarna beskriver att det ofta förekommer att lärarna arbetar med att få eleverna att reflektera över sitt eget lärande och på så sätt även hitta strategier för sitt lärande. Eleverna säger att de har möjlighet till reflektion över sitt lärande och delaktighet i planering och utvärdering även om det skiljer sig åt mellan lärarna/ämnena i vilken utsträckning det sker. Lärarna beskriver att de vanligen planerar så att eleverna ges möjlighet att reflektera över sitt lärande i förhållande till stoffet eller större arbetsområden. Lärare och elever beskriver lektionsupplägg där reflektion kring uppgiften är central för att klara av uppgiften. Upplägget innebär också att eleverna ska arbeta tillsammans och i dialog med läraren. En av de observerade lektionerna genomfördes så att eleverna utifrån en uppgift ska göra antaganden som sedan ska verifieras eller förkastas. I flera av de övriga observerade lektionerna förekommer inslag där eleverna reflekterar gemensamt kring det som diskuteras på lektionen. För att göra det måste eleverna arbeta tillsammans och reflektera över uppgiften. På så sätt, säger lärarna, kan eleverna också få en möjlighet till inflytande över planering av kommande lektionsupplägg. Rektor uppger att delaktigheten inte bara sker på lektioner, utan är även en del av mentorssamtal och andra möten mellan elev och lärare. Rektorn beskriver vidare i intervjun att lärarna involverar eleverna när det gäller att utvärdera undervisningen. Det är en del av det relationsskapande arbetssättet vilket innebär att det är viktigt för läraren att förstå elevernas upplevelse av undervisningen. I intervjun med representanter för elevhälsoteamet uppger de att eleverna har möjlighet att utvärdera undervisningen samt har inflytande över hur de ska redovisa ett arbetsområde.

Lärare och elever berättar om olika metoder som lärarna använder för att eleverna ska hitta olika strategier för sitt lärande. Eleverna berättar om olika digitala verktyg som kan användas och att lärarna till exempel kan tipsa om hur de lättast kan läsa in en läxa. Lärarna och eleverna ger också exempel på att lärarna skapar tävlingar där de får hitta olika strategier för att klara uppgifterna.

Stimulans och utmaningar

Granskningen visar att lärarna har höga förväntningar på eleverna samt att undervisningen innehåller inslag som stärker elevernas självförtroende och motivation att lära. Alla lärare i de observerade lektionerna ger elever respons på deras arbete och prestationer samt uppmuntrar och berömmar eleverna. Dock visar granskningen att undervisningen inte anpassas till aktuell elevgrupp så att den stimulerar och utmanar alla elever, oavsett hur långt de har kommit i sin kunskapsutveckling. Se vidare om detta under Identifierat utvecklingsområde.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att undervisningens innehåll och arbetssätt anpassas så att arbetet stimulerar och utmanar alla elever, oavsett hur långt de kommit i sin kunskapsutveckling.

Skolinspektionens granskning visar att undervisningen inte är anpassad så att alla elever blir utmanade och stimulerade.

Enligt skollagen 1 kap. 4 § ska utbildningen främja alla elevers utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. Elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt. Läroplanen föreskriver att undervisningen ska anpassas till varje elevs förutsättningar och behov. Varje elev ska ges ledning och stimulans efter sina förutsättningar samt ges möjligheter till ämnesfördjupning.³

I intervjun med representanter för elevhälsoteamet beskriver de att det finns elever som läser gymnasiekurs i matematik och att i engelska finns exempel på hur elever får utmaningar utifrån sin höga kunskapsnivå. De ger även exempel på att lärarna planerar utifrån elevers specifika intressen så att de ska bli motiverade att arbeta vidare. Lärarna ger även exempel på elever som i matematik läser gymnasiekurs på en

³ Förordningen (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr 11), 1.1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, 2.2 Kunskaper, Riktlinjer.

gymnasieskola. Elever säger i intervjuerna att man i några ämnen kan få mer utmanande uppgifter om man frågar efter det.

Rektor berättar att det förs diskussioner i kollegiet om att föra anpassningarna från individnivå till gruppnivå. Rektor uppger att utgångspunkten med dessa anpassningar med fokus på gruppen är att det gynnar alla elever. Samtidigt säger rektor att lärarna är bättre på att hantera de elever som behöver mer tid för sitt lärande än de elever som snabbt kommer vidare i sitt lärande. Det finns mindre vana i lärargruppen vid att tänka på de elever som lär sig fort och kommit långt. Rektor säger att de på skolan ser att kunskapsresultaten på skolenivå borde vara högre. Rektor uppger att ett arbete är påbörjat med att de elever som snabbt kommer vidare i sin kunskapsutveckling blir ämnesambassadörer och hjälper sina kamrater. Det är igångsatt i matematiken.

Lärarna beskriver att de planerar för gruppen och inom den planeringen försöker de ha uppgifter som ger möjlighet till alla elever att arbeta utifrån sin kunskapsnivå. Lärarna säger dock att det varierar mellan ämnen i vilken utsträckning man kan arbeta med den typen av uppgifter. Flera lärare säger att det är viktigt att planera så att gruppen kan hålla samman men samtidigt ge de som kommit långt möjlighet att få utmaningar. Det förekommer, enligt lärare, att elever blir erbjudna extra utmaningar i form av lärobok med högre nivå, men att de eleverna då föredrar att hjälpa sina kamrater när de är klara med sina uppgifter.

Elever ger exempel på ämnen där de inte utmanas i förhållande till sin kunskapsnivå. De säger att effekten av detta blir att lektionerna är tråkiga. Elever beskriver att det är vanligt att sitta och vänta på att alla ska bli klara innan de kan arbeta vidare. De uppger att man kan få repetera det som gjorts men när det är gjort så blir det tråkigt.

Av Skolinspektionens enkät som genomfördes höstterminen 2017 på Hagalidskolan framgår att indexet för Hagalidskolan för frågeområdena *Stimulans* och *Anpassningar* ligger lägre än indexet för samtliga deltagande skolor. Detta gäller för svarsgrupperna elever, pedagogisk personal samt vårdnadshavare. Ett högt index indikerar en positiv uppfattning och ett lågt index indikerar en negativ uppfattning.

Svaren från eleverna i årskurs 9 gällande *Stimulans* gav indexvärdet 4,5 vilket kan jämföras med samtliga skolenheters indexvärde som var 5,5. Elevernas svar gällande *Anpassning* efter elevens behov gav indexvärdet 6,4 vilket kan jämföras med samtliga skolenheters värde som var 6,8.

Den pedagogiska personalens svar gällande *Stimulans* gav indexvärdet 6,6 vilket kan jämföras med samtliga skolenheters indexvärde som var 7,0. Den pedagogiska

personalens svar gällande *Anpassning* efter elevens behov gav indexvärdet 7,1 vilket kan jämföras med samtliga skolenheters värde som var 7,6.

Svaren från vårdnadshavarna gällande *Stimulans* gav indexvärdet 5,8 vilket kan jämföras med samtliga skolenheters indexvärde som var 7,2.

Skolinspektionen rekommenderar rektor att tillsammans med lärarna och elevhälsan utveckla undervisningen för de elever som är i behov av stimulans och utmaningar. Rent konkret handlar det om att se till att lärarna erbjuder en större variation av uppgifter att välja mellan för elever och att de extra uppgifter som erbjuds elever som snabbt blir klara är av fördjupande karaktär, snarare än upprepande.⁴ En utmanande undervisning innebär att läraren kognitivt utmanar eleverna med uppgifter och aktiviteter, som utvecklar och utmanar deras tänkande. Detta anses i sin tur främja och stärka elevernas motivation och engagemang i undervisningen.⁵

Trygghet och studiero

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan har i hög utsträckning ett samlat och medvetet arbete för att skapa och bibehålla trygghet och studiero.

Författningsstöd

3 kap. 3 §, 5 kap. 3 och 5 §, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande

⁴ Skolinspektionen (2016a) *Utmaningar i undervisningen: Många elever behöver mer stimulans och utmaningar*, Tematisk analys, Stockholm: Skolinspektionen, s 6.

⁵ Nordenbo, S-E. m.fl.(2008) *Teachers competences and pupil achievement in pre-school and school: A systematic review carried out for The ministry of Education and Research, Oslo*, Köpenhamn: Danish Clearinghouse for Educational Research, s.52f; Scheerens,J. m fl. (2007) *Review and meta-analysis of school and teaching effectiveness*, Enschede: University of Twente, Department of Educational Organization and Management, s.120ff, 131; Hattie 2009, s.110f.

De övergripande skälen för Skolinspektionens bedömning är att granskningen visar att skolan har ett samlat arbete kring att skapa studiero. Av samtliga intervjuer framgår att det finns ett medvetet arbete med att skapa trygghet på skolan.

Nedan följer Skolinspektionens närmare motivering till bedömningen kopplat till den dokumentation som Skolinspektionen tagit del av samt de iakttagelser myndigheten gjort under besöket.

Trygghet

Skolinspektionens granskning visar att rektor bedriver ett medvetet arbete för att säkerställa tryggheten på skolan. I dokumentation och intervjuer framkommer att det på Hagalidskolan finns ett medvetet arbete med att skapa trygghet. Enkät genomförs varje år i vilken det ställs frågor om trygghet. Utifrån bland annat den enkäten identifieras områden där elever kan känna sig mindre trygga och åtgärder sätts in.

Intervjuade elever säger att de är trygga på skolan och att deras förtroende för lärarna bidrar till tryggheten. De uppger vidare att de känner sig sedda och att alla lärare ingriper om något inträffar. Rektor, lärare och representanter för elevhälsan säger att det relationsskapande förhållningssättet och samsyn kring att upprätthålla ordningsreglerna och ingripa vid incidenter skapar trygghet. Vidare uppger de att ett förändrat arbetssätt för elevhälsan och trygghetsgruppen är viktiga faktorer för ökad trygghet på skolan. Enkäter genomförs och trygghetsskapande åtgärder sätts in utifrån analys av enkäterna, enligt rektor och representanter för elevhälsoteamet. Ett exempel på framgångsrika åtgärder, enligt lärare och rektor, är att lärarna numera äter lunch tillsammans med eleverna istället för att som tidigare vara matsalsvakter. Andra exempel på trygghetsskapande åtgärder är schemaändringar och att trygghetsgruppen arbetar samlat och agerar direkt vid incidenter, enligt lärarna.

Studiero

Skolinspektionens granskning visar också att Hagalidskolan har ett samlat arbete kring studiero och en lugn miljö i övrigt. I inkommen dokumentation och i intervjuer med rektor och lärare framkommer att det finns en uttalad gemensam struktur för undervisningen och att denna struktur bidrar till ökad studiero.

Lektionsobservationerna visar att lärarna arbetar aktivt utifrån de överenskomna strukturerna och med att skapa ett lärklimat där alla kan delta utan att bli störda eller störa. Eleverna säger att de har studiero på de allra flesta lektioner och att lärarna är duktiga på skapa en lärmiljö där man kan arbeta med det man ska. Även representanter för elevhälsan uppger att det råder studiero på lektionerna och att detta beror på att lärarna arbetar aktivt med ett gemensamt förhållningssätt. Rektor

säger också att det gemensamma förhållningssättet och det relationsskapande arbetet gör att det är studiero på skolan. Rektor säger att han skapar sig en bild av elevernas möjlighet till studiero genom enkäter och samtal med eleverna.

Bedömning och betygssättning

Skolinspektionen bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betyg ges i flera delar, men utvecklingsområden finns.

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20 a § skollagen

9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen

Lgr 11, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg

De övergripande skälen för Skolinspektionens bedömning är att granskningen visar att rektor ger lärarna förutsättningar att kvalitetssäkra sina omdömen och betyg.

Granskningen visar vidare att rektorn analyserar vissa skillnader i betyg i olika ämnen. Uppföljning och analys av skillnader mellan resultat på nationella ämnesprov och slutbetyg genomförs däremot inte. Inte heller sker en uppföljning och analys av de bestående skillnaderna mellan flickors och pojkars kunskapsresultat.

Nedan följer Skolinspektionens närmare motivering till bedömningen kopplat till den dokumentation som Skolinspektionen tagit del av samt de iakttagelser myndigheten gjort under besöket.

Kvalitetssäkring av omdömen och betyg

Granskningen visar att rektor skapar förutsättningar för lärarna att göra likvärdiga bedömningar samt kvalitetssäkra sina omdömen och betyg. Rektor, lärare och representanter för elevhälsoteamet säger att rektor utifrån en analys av behovet på skolan har skapat en utvecklingsgrupp bestående av representanter från arbetslagen och elevhälsoteamet som bland annat har i uppdrag att öka likvärdigheten i arbetet med bedömning och betygssättning. Rektor, lärare och representanter för elevhälsoteamet beskriver i intervjuerna ett aktivt arbete med olika metoder och ett arbete i ämnesgrupperna för att göra likvärdiga bedömningar. Lärarna och rektor säger att de använder sig av Skolverkets olika bedömningsstöd för att kunna få en likvärdig bedömning och betygssättning. Rektor beskriver arbetet med att sammanställa kunskapsresultaten och resultaten av de nationella ämnesproven (NP) som sker i det kommunövergripande systemet. Rektor har även skapat förutsättningar

för samrättning av nationella prov. Lärarna uppger i intervju att de avidentifierar de nationella proven samt att de arbetar kommungemensamt med rättning.

Diskussion och analys av skillnader i betyg

Skolinspektionens granskning visar vidare att rektor har system för att diskutera och analysera skillnader och avvikelser i betyg och resultaten på de nationella ämnesproven. Rektor sammanställer resultaten och presenterar dessa för lärarna, men det förs inga diskussioner om skillnaderna mellan gruppen pojkars och gruppen flickors resultat eller systematiskt utifrån resultaten av de nationella proven i förhållande till slutbetyg. Detta beskrivs närmare nedan i avsnittet Identifierat utvecklingsområde.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektor genomför analys av skillnader i betyg samt för diskussioner med betygssättande lärare utifrån dessa analyser.

Skolinspektionens granskning visar att rektor inte genomför tillräckliga diskussioner om och påföljande analys av skillnader i betyg. Detta utifrån skillnader i betyg i olika ämnen/årskurser, flickors och pojkars skilda resultat samt skillnader mellan resultat på de nationella ämnesproven och slutbetyg.

Enligt 3 kap. 14 § skollagen ska rektorn se till att betyg sätts i enlighet med författningarnas krav.

I intervjuerna med rektorn, lärarna och representanter för elevhälsoteamet framgår att uppföljningen av kunskapsresultat innebär att de uppmärksammar skillnader mellan ämnen och för en diskussion om vad det kan bero på i arbetslagen. Rektor säger att det inte genomförs någon uppföljning och analys av skillnaderna mellan resultat på de nationella proven och slutbetyg och därmed förs inte heller en diskussion med lärarna om eventuella avvikelser. Rektor säger i intervjun att han arbetar med att utveckla processen med bedömning och betygssättning. Rektor menar att jämförelsen mellan resultat på NP och slutbetyg, inte låter sig göras eftersom det är olika saker som i så fall ska jämföras. Vidare framgår att det inte görs en analys av skillnaderna i pojkars och flickors resultat trots stora och bestående skillnader. Gruppen flickor har läsåret 2017/18 ett genomsnittligt meritvärde på 245,4 poäng. Gruppen pojkar har läsåret 2017/18 ett genomsnittligt meritvärde på 207 poäng.

Andelen flickor som uppnått kunskapskraven i samtliga ämnen läsåret 2017/18 är 96 procent och andelen pojkar som uppnått kunskapskraven i samtliga ämnen är 72 procent. I intervjuerna med lärarna och rektor beskriver de att man snarare ser till individer i det utvecklings- och motivationsarbete som utgår från kunskapsresultaten.

I intervjuerna med lärare beskriver de att de diskussioner som förs om bedömning och kunskapsresultat genomförs i arbetslagen och då i första hand vid mitterminskonferensen. Lärarna har svårt att hitta exempel på diskussioner som förs på uppdrag av rektor och som omfattar skolans samlade resultat och arbete med bedömning. Lärarna säger att de inte genomfört en diskussion utifrån en sammanställning eller analys av skillnaderna mellan resultaten på nationella prov och slutbetygen.

Den nationella statistiken för NP läsåret 2017/18 i engelska, matematik och svenska visar att det finns avvikelser vad avser både lägre och högre ämnesbetyg jämfört med resultatet för riket. Särskilt tydligt är det för svenska där andelen elever med högre slutbetyg jämfört med provbetyget är 51,5 procent att jämföra med rikets 30,3 procent.

Skolinspektionen rekommenderar rektor att tillsammans med lärarna föra en diskussion om kunskapsresultaten och resultaten på nationella ämnesprov i årskurs 9 i relation till slutbetyg samt om skillnader i betyg mellan flickor och pojkar och mellan ämnen/årskurser. Detta i syfte att kunna genomföra en analys av utfallet och eventuella avvikelser. Utifrån en sådan analys kan sedan slutsatserna kopplas till planering och genomförande av undervisningen. Det är rektorns ansvar att undersöka om det finns omotiverade avvikelser i betygen inom skolenheten och vid behov besluta om åtgärder för att komma till rätta med dem. Denna uppföljning av betyg är ett led i det systematiska kvalitetsarbetet. Skolenheten måste ha rutiner för att analysera betyg och nationella provbetyg ur olika perspektiv för att säkerställa att betygen är så rättvisande och likvärdiga som möjligt, och att de nationella proven särskilt har beaktats. Om det kommer fram att det finns avvikelser mellan betyg och provbetyg är det av vikt att rektorn undersöker vad avvikelserna kan bero på samt om de är motiverade eller inte.⁶

⁶ Skolverket allmänna råd med kommentarer (SKOLFS 2018:247), *Betyg och betygssättning* s 42f.

På Skolinspektionens vägnar

X Eva Bergenlöv

Beslutsfattare
Signerat av: Eva Bergenlöv

X Peter Sääw

Föredragande
Signerat av: Peter Sääw

I handläggningen av ärendet har även utredare Ingrid Jacobsson och Andrés Brink medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning regelbunden kvalitetsgranskning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- 6 lektionsobservationer
- 2 gruppintervjuer med elever
- 2 gruppintervjuer med lärare
- En gruppintervju med skolans elevhälsoteam
- En intervju med rektor.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens protokoll från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska värdera vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal indikatorer. Dessa indikatorer beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorns lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning har skolan ett samlat och medvetet arbete för att skapa och bibehålla trygghet och studiero. I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet vid bedömning och betygssättning? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter om verksamheten

Skolinspektionen besökte skolenheten mellan den 23 oktober 2018 och den 25 oktober 2018. Besöket genomfördes av Peter Sääw och Ingrid Jacobsson.

Hagalidskolan är en årskurs 7-9 skola belägen strax utanför centrala Staffanstorp i Staffanstorps kommun. Vid tillfället för Skolinspektionens besök går 433 elever på skolan. Skolan leds av rektor och lärarna är organiserade i årskursvisa arbetslag.